

ತನ್ನ ಬರಹ ತಾನೇ ಬರೆದು...

ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ
ವೈಯಕ್ತಿಕ ಒಲವು
ನಿಲುವುಗಳನ್ನು
ಹೇರುವುದು ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ
ವಿಕಾಸದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ
ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ.

■ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭಾ

ಕೊರೊನಾ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ವಿಧಿಸಲಾದ ಲಾಕ್‌ಡೌನ್‌ನ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ 'ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟುವ ಮೂಲಕ ವೈದ್ಯರು ಮತ್ತು ಕೋವಿಡ್ ವಾರಿಯರ್‌ಗಳ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸಿದ್ದು ನೆನಪಿದೆ ತಾನೆ? ಆರೋಗ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಕೃಶವಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪಾಳೆಯ ಬದಲು ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಹೇಗೆ ನೆರವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತಲ್ಲ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಮ್ಮನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದು - 'ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ನಾವೂ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಬೇಕಾ ಅಮ್ಮಾ?' ಎನ್ನುವ ಮಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಮಗಳು ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ. ವೈರಸ್ ಎಂದರೇನು, ಅದು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅವಳಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದೆ. ಮೌನವಾಗಿದ್ದ ಅಮ್ಮನನ್ನು ಅವಳ ಪಾಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಅಪ್ಪ-ಮಗಳ ಮಾತುಕತೆ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. 'ನೋಡು ಮಗಾ, ಈ ವೈರಸ್ ಹರಡದಂತೆ ತಡೆಯುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ. ವೈರಸ್ ಸೋಕಿ, ರೋಗ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡುವವರಿಗೂ ಅದು ತಗುಲುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವರು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ವರಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಿದ ಹಾಗಲ್ಲ ಇದು ಅಲ್ಲವಾ' ಎಂದು ಅಪ್ಪ ಹೇಳುವಾಗ ಮಗಳಿಗೆ ತಾನು ಕಲಿತ ವಿಷಯ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಈಗ ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಘಟಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. 'ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಿ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿನಗೆ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಬೇಕು ಅನಿಸಿದರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡೋಣ. ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೇನು ಅಂತ ನೀನೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು ಮತ್ತೆ...' ಎಂದು ಅಮ್ಮನೂ ಮಾತಿಗಿಳಿದಳು. ದೊಡ್ಡವರ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ - ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಗುಕ್ಕಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಸಂದರ್ಭ ನೆನಪಾಯಿತು. ನಾವು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಸರಿ-ತಪ್ಪುಗಳ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ,

ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೇಗೆ ಸಾಗುತ್ತೇವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಕ್ಕಳೂ ಸರಿ ತಪ್ಪುಗಳ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು, ಒಳಿತು-ಕೆಡುಕುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ತಮ್ಮ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ದೊಡ್ಡವರ ಕರ್ತವ್ಯವೇ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೇರುವುದಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವಂತಹದಲ್ಲ. ಅದು ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವಂತಹದ್ದು. ಶಾಲೆಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ತಲುಪುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದರ್ಥ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಹುಕ್ಕುಕುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಟ್ಟು ಸೆಡವು ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಅದು ದ್ವೇಷದ ವಲಯವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಬಾರದು. ದ್ವೇಷವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಕೊನೆಗೆ ದ್ವೇಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ 'ತನ್ನವರೇ ಆದರೂ ಆದೀತು' ಎಂಬ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಗೌರವವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಭಾಗವೇ ಆಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಬಲಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಆಶಯ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದರೆ ಚಂದ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಮನೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುವುದು, ರಸ್ತೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು, ಗಾಳಿ ನೀರು ಕೊಡುವ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುವುದು... ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳೇ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಪಾಠವೇ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ತೊಡಕನ್ನು ಬಳಸಿ ಕಾರ್ಯಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇ ಮುರಿದು ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು ಹೀರೋ ಎಂದು ನಾವು ಬಿಂಬಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಇದೇ ಸೂತ್ರ ಸಿನಿಮಾಗಳದೂ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಇಡೀ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಸರಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದೋ, ಅಥವಾ ಇಂತಿಂಥ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೇ ಸರಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದೋ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಅಂದು ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗಾಗಿ ಜನರಲ್ಲ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆದ ದಿನ ಮಗಳೊಡನೆ ಗೇಟ್ ಬಳಿ ನಿಂತು ತಾಯಿಯೂ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದಳು. ಅದೇ ಅಮ್ಮ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಲಾಕ್‌ಡೌನ್ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಓದುವಂತೆ ಮಗಳಿಗೆ ತಾಕಿತು ಮಾಡಿದ್ದಳು.